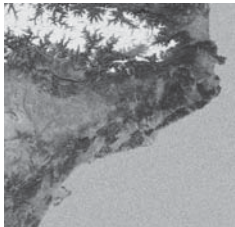

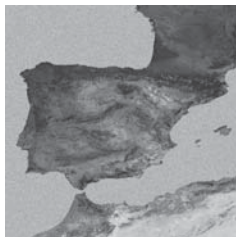
CRONOLOGIA DE LA GRAN GUERRA

CATALUNYA

- 1901 Naixement de la Lliga Regionalista.
- 1909 Setmana Tràgica.
- 1914 (abril) Instaurem de la Mancomunitat de Catalunya.
- 1914 (juny) Tancament de la Borsa de Barcelona per l'impacte econòmic generat per la inestabilitat política.
- 1914 Els grups polítics i els intel·lectuals comencen a alinear-se segons les seves postures ideològiques. S'estructuren en tres bàndols: aliadòfils, germanòfils i neutralistes.
- 1914 (setembre) Apareix a *La Vanguardia* la sèrie de *Gaziel Diario de un estudiante en París*, amb el seu testimoni sobre l'inici del conflicte.
- 1914 (tardor) Una epidèmia de tifus per aigües contaminades afecta bona part de la població.
- 1915 (gener) S'intensifiquen les gestions per obtenir la concessió del port franc de Barcelona, que ha de reportar conseqüències econòmiques positives.
- 1915 (octubre) A Barcelona, Carme Karr funda el Comitè Femení Pacifista de Catalunya (CFPC). Rep adhesions de personalitats i entitats i el seu exemple es propaga a altres ciutats de Catalunya, on també es creen comitès femenins pacifistes.
- 1915 (desembre) Caiguda del Govern d'Eduardo Dato davant de la seva incapacitat per fer front a la inflació i l'escassetat d'aliments bàsics. Arribada al poder del comte de Romanones, d'ideologia liberal.
- 1916 (febrer) Creació del Comitè de Germanor amb els Voluntaris Catalans, sota els auspicis del doctor Joan Solé i Pla.
- 1917 (gener) Ràpida extensió del moviment sindical militar representat a les Juntetes de Defensa.
- 1917 (abril) S'inaugura a Barcelona l'Exposició d'Art Francès al Palau de Belles Arts, una activitat per ratificar el compromís amb els aliats.
- 1917 (juliol) L'Assemblea de Parlamentaris es reuneix a Barcelona per impulsar una reforma constitucional i posar fi al centralisme.
- 1917 (agost) Mor Enric Prat de la Riba. Josep Puig i Cadafalch és nomenat nou president de la Mancomunitat de Catalunya.
- 1917 (novembre) Viatge d'un grup de periodistes i polítics catalans i espanyols al front de guerra de Verdun i Reims.

- 1918 (juny) *Solidaridad Obrera* publica proves de les relacions entre el cap de la policia de Barcelona, Manuel Bravo Portillo, i l'extensa xarxa d'espionatge alemany.
- 1918 (gener) Les dones promouen els rebomboris del pa i la protesta social contra l'augment de preus dels productes bàsics, que havien pujat durant els anys de la Gran Guerra.
- 1918 (novembre) Inici dels intents d'internacionalització del conflicte de Catalunya amb Espanya per part dels nacionalistes catalans.
- 1919 Creixent tensió social amb expressions violentes (pistolisme).
- 1919 Vaga de La Canadencia.
- 1919 Campanya autonomista.
- 1920 Barcelona. Visita del mariscal Joffre.
- 1922 Naixement d'Acció Catalana i Estat Català.

ESTAT ESPANYOL

- 1898 Derrota d'Espanya a la guerra amb els Estats Units. Perd les colònies de Cuba i les Filipines.
- 1911 Inici de la guerra del Rif al Marroc.
- 1914 (agost) El Govern espanyol presidit per Eduardo Dato declara la seva estricta neutralitat.
- 1914 A Madrid es crea un Comitè Pacifista presidit per Rafael Maria de Labra, president de l'Ateneu de Madrid.
- 1915 (gener) Alemanya desplega una política de subvenció i compra de periòdics per garantir la neutralitat espanyola.
- 1915 (setembre) Es publica un manifest contra la guerra amb el títol «La guerra europea, manifest d'alguns espanyols», que té el suport de personalitats de la cultura i intel·lectuals de l'època, com ara Carme Karr, Manuel Azaña, Salvador Dalí, Manuel de Falla, José Martínez Ruiz (Azorín), Gregorio Marañón i els germans Machado.
- 1916 (juny) Es planteja al Parlament espanyol la qüestió de l'autodeterminació de Catalunya.
- 1916 (juliol) Pacte sindical entre la UGT i la CNT. Victòria dels treballadors ferroviaris en una important vaga de transports.
- 1916 (setembre) Subvencions i compres massives de la premsa per part dels bàndols enfrontats. Tot i la neutralitat, l'activitat submarina alemanya comença a causar estralls a la flota mercant espanyola.

- 1917 (abril) Alfons XIII, oposat a la ruptura de relacions diplomàtiques amb Alemanya, obliga Romanones a dimidir i el reemplaça pel marquès d'Alhucemas.
- 1917 (maig) En un acte aliadòfil amb participació de reformistes, socialistes i republicans a Madrid, s'adverteix el rei que la seva postura germanòfila el portarà al derrocament.
- 1917 (juny) Les Juntetes de Defensa precipiten la caiguda del Govern d'Alhucemas.
- 1917 (agost) Vaga general revolucionària liderada per la CNT i la UGT. Després d'una dura repressió, el Govern espanyol acusa els aliats de donar suport a la insurrecció.
- 1917 (novembre) Després d'una crisi que deixa Espanya sense Govern, un nou gabinet, presidit novament pel marquès d'Alhucemas, compta amb dos ministres catalans, Joan Ventosa i Calvell i Felip Rodés i Baldrich.
- 1918 (març) Govern de concentració a Espanya encapçalat per Antonio Maura, amb la presència de Francesc Cambó com a ministre. Insurreccions al món rural.
- 1918 (maig) Comença una pandèmia de grip que afecta una gran part de la població.
- 1918 (novembre) Cau el Govern de Maura. La crisi del règim de la Restauració s'aprofundeix.
- 1921 Assassinat d'Eduardo Dato.
- 1921 Desastre d'Annual.
- 1922 Crisi del Govern d'Antonio Maura.
- 1923 Cop d'estat de Miguel Primo de Rivera.

EUROPA

- 1870 Guerra francoprussiana.
- 1870 Unificació d'Itàlia.
- 1871 Unificació d'Alemanya.
- 1871 Proclamació de la Tercera República francesa.
- 1884 Conferència de Berlin. França, la Gran Bretanya i Alemanya arorden el repartiment de les colònies africanes.
- 1904 Signatura de l'Entente Cordiale, pacte de no-agressió entre França i el Regne Unit, i inici de la guerra russojaponesa.
- 1912 Guerres dels Balcans.
- 1914 (juny) Assassinat de l'arxiduc Francesc Ferran, hereu del tron austríac, i la seva dona a Sarajevo.
- 1914 (juliol) L'Imperi austrohongarès es mobilitza i envaeix Sèrbia a finals de mes.

- 1914 (juliol) El dirigent socialista i pacifista Jean Jaurès és assassinat a París per un nacionalista francès.
- 1914 (agost) Alemanya declara la guerra a França.
- 1914 (agost) El Regne Unit declara la guerra a Alemanya.
- 1914 Inici de la guerra a Europa. Mobilitzacions en nombrosos països: França, Anglaterra, Alemanya, Àustria...
- 1914 (setembre) França atura l'ofensiva alemanya al Marne. La guerra de desgast comença al front occidental.
- 1914 (novembre) L'Imperi otomà entra en guerra en alinear-se amb les Potències Centrals.
- 1915 Se celebra el Congrés Internacional de Dones per la Pau, que reuneix 1.136 delegades a la Haia, les quals estableixen les bases per a un acord de pau i funden el Comitè Internacional de Dones per una Pau Permanent.
- 1915 (abril) Alemanya envaeix Polònia. Nombroses baixes a la segona batalla d'Ypres, on Alemanya utilitza gas per primera vegada.
- 1915 (maig) Itàlia entra en guerra a favor dels aliats a canvi de territoris pertanyents a l'Imperi austríac.
- 1915 (octubre) Bulgària se suma a les Potències Centrals.
- 1916 (juny) A França, es produeix una primera vaga de dones franceses que treballen a les fàbriques de municions, conegudes popularment com *les munitionnettes*, per tal d'exigir la dignificació de les seves condicions laborals.
- 1916 (febrer) Inici de la batalla de Verdun, que es converteix en símbol de la resistència francesa i del desastre humanitari.
- 1916 (març) Portugal se suma als aliats.
- 1916 (abril) L'exèrcit britànic reprimeix l'aixecament de Pasqua protagonitzat a Dublín per republicans independentistes irlandesos.
- 1916 (maig) Fracàs de l'ofensiva Brusilov al front oriental.
- 1916 (juliol) Batalla del Somme, amb la qual els aliats intenten alleugerir la pressió sobre el Marne. La batalla s'allarga fins al novembre i provoca centenars de milers de baixes. És la primera vegada que es fan servir tancs.
- 1916 (agost) Romania entra en guerra al bàndol dels aliats.
- 1916 (desembre) Mor l'emperador austríac Francesc Josep. Arriba al tron el seu nebot Carles.
- 1917 (gener) Alemanya anuncia l'inici d'una ofensiva submarina global.
- 1917 (març) A Rússia, el tsar Nicolau II és derrocat. S'estableix un Govern provisional a Rússia que obté el reconeixement dels aliats.
- 1917 (juny) El Govern grec presidit per Venizelos decreta l'entrada en guerra amb els aliats.

- 1917 A Rússia, el Govern provisional crea una formació de quinze batallons composta només per dones. Entre ells, destaca el Batalló de la Mort, comandat per Maria Leontievna Botxkariova.
- 1917 (novembre) A Rússia, el Govern provisional és derrotat pels bolxevics. El nou Govern fa una crida a finalitzar la guerra.
- 1917 (novembre) Itàlia és derrotada pels Imperis Centrals a la batalla de Caporetto, a la frontera italoaustríaca (actual Eslovènia).
- 1918 (gener) El president nord-americà Woodrow Wilson anuncia els seus «Catorze Punts», que posen l'accent en la llibertat dels mars i l'autodeterminació de les nacions.
- 1918 (març) Signatura del tractat de Brest-Litovsk, pel qual Rússia abandona la guerra. Inici de la guerra civil a Rússia.
- 1918 (maig) Romania demana la pau.
- 1918 (agost) Al front Occidental, comença la contraofensiva aliada, que acaba amb la victòria.
- 1918 (octubre) Amotinaments de soldats i aixecaments a les Potències Centrals.
- 1918 (novembre) Signatura de l'armistici de Compiègne, que posa fi a la guerra a Europa. La revolució s'escampa pel continent i neixen nous règims republicans i democràtics.
- 1919 Conferència de París, on s'acorden les condicions de pau amb les Potències Centrals. Naixement de la Societat de Nacions.
- 1919 El Congrés del Comitè Internacional de Dones per una Pau Permanent celebrat a Zuric denuncia els termes finals del tractat de pau que havia posat fi a la Gran Guerra, ja que hi veu venjança dels vencedors. A partir d'aquest any el comitè es converteix en la Lliga Internacional de Dones per la Pau i la Llibertat.
- 1922 Naixement de la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques.
- 1922 Arribada de Benito Mussolini al poder.

EUA

- 1916 Fracàs de les iniciatives de pau posades en marxa pel president dels Estats Units, Woodrow Wilson, i les Potències Centrals.
- 1917 (febrer) Els Estats Units trenquen relacions diplomàtiques amb Alemanya.
- 1917 (abril) Els Estats Units, juntament amb algunes repúbliques latinoamericanes, declaren la guerra a Alemanya.